

JURIDISKIE PADOMI

Izdevniecība „Lietišķas informācijas dienests”

Nr. 10 (76), 2019. gada oktobris

PADOMI

Ieva Moroza
Valsts
kontrole
varēs piedzīt
zaudējumus
10. lpp.

Alise Veide
Personāla
akcijas un
akciju
opcijas
12. lpp.

Evija Mugina
Jaunākie EST
spriedumi
publisko
iepirkumu lietās
15. lpp.

**Kaspars
Rācenājs**
Senāta atziņas
par summēto
darba laiku
26. lpp.

Noteic, kādas lietas skatīs
ekonomisko lietu tiesa
24. lpp.

**Ieva
Andersone**
Par trauksmes
celšanu
izpratnes
vēl trūkst
4. lpp.

NUMORA INTERVIJA

Datu aizsardzības prasības apgūtas, par trauksmes celšanu izpratnes vēl trūkst

Uzņēmēju ikdienu pēdējos gados visvairāk ietekmējusi divu Eiropas Savienības mēroga normatīvo aktu – personas datu aizsardzības regulējuma un trauksmes celšanas regulējuma – ieviešana.

Ieva Andersone, zvērinātu advokātu biroja *Sorainen* partnere, zvērināta advokāte, specializējas abās jomās, tāpēc sarunā skaidrojam, kā biznesam Latvijā izdevies piemēroties jaunajām prasībām un kādi ir ieteicamākie risinājumi neskaidrajās situācijās.

NUMURA
INTERVIJA

Kopš Trauksmes celšanas likuma ieviešanas pagājuši vairāki mēneši. Vai ir jūtama uzņēmēju interese un vēlme konsultēties šī likuma ieviešanas sakarā? Vai uzņēmēji vispār ir motivēti ieviest likuma prasības, ņemot vērā, ka likumā nav paredzētas nekādas sankcijas?

Lielāka rosība bija jūtama laikā pirms likuma stāšanās spēkā. Tad notika diskusijas sabiedrībā, un arī mēs jutām klientu interesi. Taču pēc tam, kad likums stājās spēkā, cilvēki ātri pamanīja, ka tajā nav paredzētas nekādas sankcijas, ja netiek pildīta prasība par iekšējās trauksmes celšanas sistēmas izveidi. Līdz šim ar praktiskiem lūgumiem palīdzēt šīs sistēmas ieviešanā pie mums vērsušies vien trīs uzņēmumi. Protams, pastāv iespēja, ka daudzi to ir izdarījuši saviem spēkiem.

Tieslietu ministrija pauda pārliecību, ka uzņēmēji arī bez sankcijām būs ieinteresēti veidot iekšējās trauksmes celšanas sistēmu, lai darbinieki neaizietu sūdzēties valsts iestādēm vai nedarītu to publiski. Izskatās, ka šī motivācija tomēr nestrādā?

Tā varētu teikt, jo, ja salīdzinām ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu, toreiz bija daudz nopietnāka atbilde un aktīvāka rīcība, jo regulā paredzēti milzīgi sodi. Par Trauksmes celšanas likumu vairāk uztraucas uzņēmumi, kuriem tas ir reputācijas jautājums vai

kuri to uztver kā vienu no rīkiem sava uzņēmuma atbilstības nodrošināšanai. Arī bankas var vērtēt, kādi ir uzņēmuma iekšējie kontroles mehānismi. Tāpat, ja uzņēmums ievieš iekšējo konkurences atbilstības programmu, tās ietvaros tiek veidoti iekšēji ziņošanas kanāli, jo uzņēmuma vadība tādējādi var ātrāk uzzināt, ja kaut kas nav kārtībā. Bieži vien konkurences tiesību pārkāpumi notiek, uzņēmuma vadībai par to nezinot, – kāds tirdzniecības pārstāvis kaut ko sarunā ar cita uzņēmuma tirdzniecības pārstāvi. Līdz ar to iekšējā trauksmes celšanas sistēma ir kā horizontāls rīks, kas palīdz salikt kopā daudzus citus atbilstības nodrošināšanas mehānismus – atbilstību pretkorupcijas normām, konkurences tiesībām un konkrēto nozari regulējošām normām.

Vai arī Eiropas Savienības regulējums neparedz soda sankcijas par iekšējās trauksmes celšanas sistēmas neieviešanu uzņēmumos?

Arī direktīva pagaidām neparedz nekādas sankcijas. Visa motivācija ir balstīta uz uzņēmumu godaprātu un argumentiem par trauksmes celšanas būtiskumu reputācijas aizsardzībā un uzņēmumam neizdevīgu iekšējo krāpniecību novēršanā. Sodi paredzēti tiem, kas veic represīvas vai citas nelabvēlīgas darbības pret ziņotājiem, tai skaitā pārkāpj pienākumu saglabāt viņu identitātes konfidencialitāti. ▶

► **Varbūt esat dzirdējusi no kolēģiem, vai šo mēnešu laikā bijuši publiski precedenti, kas saistīti ar trauksmes celšanas regulējumu?**

Nesen bija notikums, kas demonstrēja, cik sabiedrībā aizvien ir vāja izpratne par trauksmes celšanu. Kad notika Latvijas Universitātes rektora vēlēšanas, presē parādījās informācija, ka it kā saņemts trauksmes cēlēja ziņojums par vienu no rektora amata kandidātiem, turklāt tika arī atklāts, par kuru kandidātu, kā arī viņa iespējamais pārkāpums. Atbilstoši likumam nebūtu pieļaujams, ka jebkāda ziņojumā ietvertā informācija pirms tās pārbaudes tiek publicēta – tā tad nebūtu bijis vēlams izpaust informāciju ne par trauksmes cēlēja ziņojuma saņemšanu, ne tā saturu. Papildus tam likums īpaši aizsargā trauksmes cēlēja ziņojumā minētās personas identitāti, jo uz personu attiecas nevainīguma prezumpcija.

Tomēr tas vien, ka kāds ir pārkāpis šo normu un izpaudis šādu informāciju, taču vēl nediskvalificē trauksmes cēlēja ziņojumu, ja no satura viedokļa tas par tādu ir ticis atzīts?

Protams, ne. Ziņojums ir tik un tā jāizmeklē. Šis piemērs tikai parāda, ka netiek ievērotas likuma noteiktās prasības. Likums paredz iespēju celt trauksmi arī publiski, taču ir norādīts, ka tas jā dara gadījumos, kad nav citu variantu, ja trauksmes celšana iekšējā sistēmā nedod rezultātu vai arī ja gadījums ir ļoti steidzams, turklāt arī publiskā ziņojuma saņemējam (piemēram, žurnālistam) pirms informācijas publicēšanas būtu jāizvērtē, ko un cik daudz uzreiz atklāt. Savukārt gadījumos, kad trauksmes cēlēja ziņojums iesniegts iekšējās sistēmas ietvaros, kā tas bija šajā gadījumā, informācijai publiski vispār nevajadzētu izskanēt līdz lietas izmeklēšanas noslēgšanai.

Vai parādījušās arī kādas neskaidrības par trauksmes celšanas regulējumu? Ko uzņēmēji neizprot, kādas ir biežākās pieļautās kļūdas?

Neskaidrība, kas parādās, sākot ieviest ziņošanas sistēmu, – kuri varēs būt trauksmes cēlēji, kas ir potenciālais ziņotāju loks? Parasti uzņēmumos ir izpratne, ka sistēmai jābūt pieejamai uzņēmuma darbiniekiem, bet reizēm, īpaši lielākos uzņēmumos, rodas jautājums, vai tajā jāiekļauj arī pakalpojumu sniedzēji, kas darbojas uz pakalpojumu līguma pamata, bet ir diezgan cieši iesaistīti uzņēmuma dzīvē, līdz ar to varētu daudz ko zināt.

Cita neskaidrība – vai sistēmu veidot starptautiskā vai vietējā līmenī, jo daudzi uzņēmumi darbojas visās trijās Baltijas valstīs, bet normatīvais regulējums pagaidām nav harmonizēts. Lietuvā Trauksmes celšanas likums stājās spēkā šā gada sākumā un ir ļoti līdzīgs Latvijas likumam, savukārt Igaunijā šāds regulējums vēl nav pieņemts. Līdz ar to reģionāla mēroga uzņēmumiem rodas izaicinājums izveidot vienu sistēmu, kas atbilstu visu triju Baltijas valstu normatīvajiem aktiem. Rodas arī jautājums, kādā valodā šai sistēmai strādāt – vai ir pieļaujams, ka ziņojumi tiktu pieņemti centralizēti un angļu valodā, vai tam noteikti jānotiek valsts valodā.

Likums paredz iespēju celt trauksmi arī publiski, taču ir norādīts, ka tas jā dara gadījumos, kad nav citu variantu.

Kāds būtu labākais risinājums šādos gadījumos?

Manuprāt, labākais risinājums tomēr ir veidot atsevišķas, vietējas trauksmes celšanas sistēmas, kur ziņojumus izskata vietējais cilvēks valsts valodā. Ziņotājam tas būtu saprotamāk, un šāda sistēma šķīstu pieejamāka un uzticamāka.

Minējāt, ka bieži rodas jautājums, kas var būt trauksmes cēlēji – tikai darbinieki vai plašāks pakalpojumu sniedzēju loks. Cik skaidri to definē likums? Sākotnēji tika skaidrots, ka trauksmes cēlēs var būt jebkurš, kam ir līgumattiecības ar uzņēmumu – gan darba līgums, gan citu veidu līgumi...

Likums nosaka, ka trauksmes cēlēs informāciju var iegūt arī brīvprātīgā darba vai pakalpojumu sniegšanas, kā arī citu darba attiecību ietvaros. Tātad pēc būtības tiek aptverti arī uzņēmumam pietuvinātie pakalpojumu sniedzēji. Tomēr tas, kā katrs uzņēmums veido savas trauksmes celšanas vadlīnijas, ir atkarīgs no viņu pašu individuālās situācijas – konkrētajā gadījumā tas, cik tuvas ir šīs pakalpojumu sniegšanas attiecības. Ja tās ir pielīdzināmas darbinieku attiecībām un šāda trauksmes celšanas sistēmas pieejamības paplašināšana pārlietu neapgrūtinā uzņēmumu, noteikti jāaptver arī šie potenciālie ziņotāji.

Kāpēc regulējums nav harmonizēts starp Baltijas valstīm – vai trauksmes celšanas regulējumu nenosaka Eiropas Savienības līmenī?

Jā, taču direktīvas prasības dalībvalstīm jāievieš līdz 2021. gadam.

Vai ir novērotas vēl kādas problēmas saistībā ar trauksmes celšanas regulējuma izpratni?

Daudziem potenciālajiem ziņotājiem šķiet divaina prasība, ka ir jāatklāj sava identitāte, jo līdz šim ir pierasts dzirdēt par anonīmas ziņošanas iespēju. Piemēram, gan Valsts ieņēmumu dienestam, gan Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam un citām iestādēm ir iespējams ziņojumus sniegt anonīmi. Prasība par savas identitātes norādīšanu daudziem

NUMURA
INTERVIJA

šķiet atbaidošs šķērslis, tāpēc ir arī tādi uzņēmumi, kas aizvien paredz anonīmas ziņošanas iespēju, protams, norādot, ka tad tas netiek uzskatīts par trauksmes cēlēja ziņojumu likuma izpratnē.

Šķiet, likums uzņēmumiem atstāj diezgan lielas interpretācijas iespējas, kā tieši ieviest iekšējās trauksmes celšanas sistēmu.

Tas ir ļoti labi. Kāds klients tikšanās reizē teica: „Es uzlikšu kastīti tualetē, jo tur neviens neredzēs, kas ir trauksmes cēlējs, kurš šajā kastītē iemet ziņojumu.” Tā var darīt, tikai jānodrošina, ka kastītes saturu regulāri pārbauda konkrēta persona, kura izpilda likuma prasības par ziņojuma pseidonimizēšanu. **Personai, kas saņem un pseidonimizē ziņojumus, nevajadzētu būt tai pašai personai, kas ziņojumu izmeklēs pēc būtības.** Personai, kas izmeklē ziņojumus, vajadzētu būt ar speciālām prasmēm – juridiskām zināšanām, zināšanām par konkrēto nozari. Savukārt personai, kas pieņem ziņojumus, īpašo prasmju var nebūt, taču šai personai ir jāpiemīt nevainojamai reputācijai un tai ir jābaida liela uzticība personāla vidū. Jāatceras arī, ka jāparedz alternatīva ziņošanas iespēja, ja kāds vēlas iesniegt ziņojumu pret pašu ziņojumu pieņēmēju. Tātad ir jābūt publiski zināmam, kura persona pieņem ziņojumus. Praksē tas visbiežāk ir kāds cilvēks no personāla nodaļas, kāds no valdes

asistentiem vai atbilstības speciālists, ja tāds uzņēmumā ir.

Likums aizsargā trauksmes cēlēja identitāti, bet kas notiek situācijā, ja ziņojums netiek atzīts par trauksmes celšanu? Tad ziņotāja identitāti nekas neaizsargā, un teorētiski darba devējs var vērsties pret darbinieku un radīt tam negatīvas sekas?

Ja ziņojums netiek atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu, likumā noteiktās garantijas netiek piemērotas. Tāpēc būtu ļoti šādiem gadījumiem paredzēt iespēju iesniegto ziņojumu paņemt atpakaļ. Respektīvi, ziņojumu saņēmējs piedāvātu iesniedzējam izvēles iespēju – vai viņš grib, lai kāds izskata viņa ziņojumu tāpat vien, vai ne. Piemēram, KNAB mājaslapā ir pieejama ļoti labi izstrādāta trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapa, kur beigās ir rakstīts: „Ja mans ziņojums netiek atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu, tad es piekritu/nepiekritu, ka šis ziņojums tiek izskatīts kā fiziskas personas iesniegums.” Uzņēmumā tas varētu tikt definēts kā „iesniegums darba devējam.” Līdz ar to cilvēkam ir tiesības nepiekrīst – tādā gadījumā šo ziņojumu vajadzētu izsniegt atpakaļ vai iznīcināt. Tomēr arī šādā gadījumā darba devējam atbilstoši Darba likumam ir aizliegts radīt darbiniekam nelabvēlīgas sekas, ja persona ir rīkojusies labā ticībā ▶

► (piemēram, patiesi uzskatot, ka iesniegusi trauksmes cēlēja ziņojumu). Savukārt, ja ziņojums ir apmelojošs vai darbinieks pielāvis kādu citu pārkāpumu, darba devējam uz šāda pamata ir tiesības saprātīgi vērsties pret darbinieku.

Kā risināma trauksmes celšanas regulējuma pretruna ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu, kas paredz, ka persona, par kuru dati iegūti ne no šīs personas, jāinformē par datu ieguves avotiem ne vēlāk kā mēneša laikā – tā tad persona, par kuru iesniegts trauksmes cēlēja ziņojums, būtu jāinformē par trauksmes cēlēja identitāti ne vēlāk kā mēneša laikā...

Tā kā ir pagājis īss laiks, kopš Trauksmes celšanas likums stājies spēkā, man nav zināms, ka kādai tiesai būtu bijis jāsaskaras ar šo normu interpretāciju. Šādā situācijā Trauksmes celšanas likums būtu uzskatāms par speciālo likumu, kuram dodama priekšroka, jo, ja, pamatojoties uz formālu datu aizsardzības regulas piemērošanu, tiek atklāta trauksmes cēlēja identitāte, tad zūd trauksmes celšanas regulējuma jēga.

Kā praksē ieviestas Vispārīgās datu aizsardzības regulas normas? Vai atklājas, ka uzņēmumā nestrādā datu aizsardzības prasības?

Datu valsts inspekcija sākotnēji piemēroja pretimnākošu pieeju, nesteidzoties komersantus sodīt par pārkāpumiem, bet gan skaidrojot, veicinot izpratni. Arī šogad nav vērojams sodu birums. Kopš regulas spēkā stāšanās 2018. gada maijā līdz šāgada vasarai **Datu valsts inspekcija sodu piemērojusi vairāk nekā 40 gadījumos no kopumā 140 konstatētajiem pārkāpumiem, tā tad aptuveni trešajā daļā gadījumos.** Man šķiet, ka kopumā izpratne sabiedrībā ir augusi. Klientu vidū vērojams, ka visi lielie uzņēmumi ir ieviesuši regulas prasības un piemēro tās ikdienā. Arī lielākā daļa vidējo uzņēmumu to ir izdarījuši. Problēma varētu būt ar mazajiem uzņēmumiem, tomēr publicitāte bija tik liela, ka arī mazie uzņēmumi ir šo pienākumu pamanījuši.

Vai tomēr neparādās kādas tipiskas neskaidrības, jautājumi par datu regulas piemērošanas aspektiem?

Bieži vien uzņēmējiem rodas jautājums par atbilstošāko tiesisko pamatu datu apstrādei, jo regula nosaka vairākus iespējamus pamatus. Viens no interesantākajiem pamatojumiem ir pašas personas piekrišana tās datu apstrādei. Pirms regulas stāšanās spēkā šo pamatojumu izmantoja ļoti bieži, taču regula to ir padarījuši krietni sarežģītāku, nosakot, ka piekrišanai ir jābūt ļoti konkrētai, viegli atsaukamai, ierobežotai. Tāpēc daudzi ir sapratuši, ka piekrišana nav tas labākais pamats datu apstrādei, un meklē citas iespējas. Bieži rodas diskusijas, kā piemērot vēl vienu tiesisko pamatu – uzņēmuma leģitīmo interesi. Šis ir ļoti plaši interpretējams pamats, un, to piemērojot, parasti ir jāveic uzmanīga izvērtēšana – uzņēmumam ir jāsaprot, vai tā leģitīmā interese ievākt informāciju, veidot uzņēmuma vēsturi ir svarīgāka par datu subjekta tiesībām uz privātumu. Piemēram, filmēšana

un fotografēšana uzņēmuma pasākumos, ko veic uzņēmuma vēstures liecību saglabāšanai vai reputācijas veidošanai. Šādos gadījumos vienmēr vajadzētu paredzēt iespēju lūgt izņemt personas attēlu, ja vien tas nav pārmērīgi grūti izdarāms.

Cik atbilstoši datu regulas prasībām ir tas, ka mājaslapas bieži nostāda fakta priekšā – ja vēlas skatīties šo lapu, tad jāpiekrīt sīkdatņu izmantošanai? Vai apmeklētājam nebūtu jābūt izvēles iespējai? Šķiet, regulā bija minēts, ka atteikšanās no datu apstrādes (ja tās vienīgais tiesiskais pamats ir paša cilvēka piekrišana) nedrīkst liegt saņemt pakalpojumu.

Sīkdatņu paziņojumiem bieži netiek pievērsta pienācīga vērība. Sīkdatņu izmantošanu Eiropas Savienībā regulē e-privātuma direktīva, kuru dalībvalstis iestrādā savos nacionālajos likumos. Latvijas likumi šo jautājumu specifiski neregulē. Taču ir pieejamas vadlīnijas par sīkdatņu izmantošanu. Uz tādu sīkdatņu izmantošanu, kas vāc personas datus, būtu jāattiecina datu aizsardzības regulā paredzētais pienākums informēt lietotāju, kā arī saņemt viņu piekrišanu sīkdatņu uzstādīšanai. Jāņem vērā, ka piekrišanai ir jābūt brīvi sniegtai, t.i., lietotājam ir jābūt iespējai arī nepiekrīt. Ar šo uzņēmēji bieži vien grēko, jo, iespējams, nav pienācīgi informēti par šīm prasībām.

NUMURA INTERVIJA

Uzņēmumam ir jāsaprot, vai tā leģitīmā interese ievākt informāciju, veidot uzņēmuma vēsturi ir svarīgāka par datu subjekta tiesībām uz privātumu.

Dažos gadījumos mājaslapās tiek uzstādītas sīkdatnes, kas nevāc personas datus, bet tikai nodrošina mājaslapas tehnisko funkcionalitāti. Šādos gadījumos piekrišana nav nepieciešama un ir pietiekami, ja lietotājs tiek informēts ar paziņojumu, ka funkcionālās sīkdatnes tiek uzstādītas. Attiecībā uz sīkdatnēm vēl gaidāmas izmaiņas, jo top jauna e-privātuma regula, kas aizvietos esošo e-privātuma direktīvu, un tur būs paredzēti jauni noteikumi par sīkdatnēm. Virzība ir uz to, ka interneta pārlūkprogrammai būtu jāpajautā lietotāja izvēle attiecībā uz visiem sīkdatņu veidiem mājaslapās, ko tas apmeklē, un tad paziņojumi neparādīsies katru reizi, kad kāda lapa tiks apmeklēta.

Minējāt, ka Datu valsts inspekcija līdz vasaras sākumam bija piemērojusi sodu 31 gadījumā. Vasaras beigās izskanēja ziņa, ka kādam internetveikalam piemērots 7000 eiro sods par datu neizdzēšanu pēc datu subjekta pieprasījuma. Vai ir zināms, kas ir tipiskākie pārkāpumi citos sodītajos gadījumos?

Datu valsts inspekcija ir publicējusi 2018. gada pārskatu, kas sniedz daļēju ieskatu tajā, ar kādiem pārkāpumu veidiem tai ir nācies sastapties iepriekšējā gadā. Semināros un sarunās dzirdēts, ka ļoti bieži uzņēmumi „iekrīt” ar informācijas nesniegšanu, piemēram, ja klients jautā, kādi viņa dati tiek apstrādāti, uz kāda pamata... Bieži vien tā ir vienkārši neatbildēšana uz datu subjekta pieprasījumiem. Dažreiz tā var būt arī komerciālo paziņojumu jeb spama sūtīšana bez cilvēka piekrišanas, vai arī ignorējot viņa izteikto vēlēšanos atteikties no šo paziņojumu saņemšanas.

Tāpat gandrīz visus šos pārkāpumus varētu saukt par nerēķināšanos ar fiziskās personas prasībām, neuztverot tās gana nopietni?

Tā to varētu raksturot. Pie tā uzņēmumiem ir visvairāk jāpiedomā – vai ir pamats personas datus apstrādāt.

Eiropas Savienības mērogā viens no lielākajiem sodiem tika uzlikts kādam Austrijas uzņēmumam par nekorektu videonovērošanas veikšanu publiskā telpā – nebija pareizi izvietotas brīdinājuma zīmes. Ja tā padomā, par to varētu uzlikt sodu vismaz katram otrajam komersantam, kurš uzstādījis videonovērošanas kameras Rīgas ielās.

Datu valsts inspekcijai šeit būtu plašs darba lauks. Arī pati nesen pamanīju, ka klienta videokamera ir uzstādīta, bet brīdinājuma zīmes nav. Protams, aši aizsūtīju instrukciju, kas jāuzraksta un kur jāizvieto. Vienmēr jāatceras – ja esi uzņēmums, kurš nolēmis izvietot videonovērošanas kameru publiskā telpā, tad, pirmkārt, ir jāizvērtē, vai šīs kameras uzstādīšana tiešām ir samērīga, otrkārt, jāsniedz informācija, kas esi un kāpēc šo kameru esi izvietojis. Arī Latvijā, līdzīgi kā Austrijā, publiski izskanējis gadījums, kad inspekcija piemēroja 2000 eiro sodu kādam komersantam par videonovērošanas kameru uzstādīšanu bez brīdinājuma zīmēm un trūkumu nenovēršanu tam noteiktajā laikā.

Jūsu specializācijā ietilpst vēl viena uzņēmējiem būtiska kategorija – intelektuālais īpašums, patentu un preču zīmju aizsardzība.

Vai ir kādas aktualitātes arī šajā jomā?

Jaunums ir tas, ka **Latvijā no nākamā gada varētu stāties spēkā jauns Preču zīmju likums, jo Eiropas līmenī ir pieņemta jauna Preču zīmju direktīva.** Pēc būtības jaunajā likumā nebūs kardinālu izmaiņu, visi preču zīmju aizsardzības priekšnoteikumi paliek tie paši, arī reģistrācijas process būs līdzīgs. Mainīsies dažas nianšes – piemēram, vairāk tiks aizsargātas uz tranzīta precēm reģistrētas preču zīmes, to īpašniekam radot tiesības neļaut viltotu preču ieviešanu, ja vien preču deklarētājs nepierāda, ka preču zīmes īpašniekam nav tiesības aizliegt laist preces tirgū to galamērķa valstī. Taču paralēli tam notiek kāds interesants process – Latvijā pēdējo gadu laikā ap 1000 preču zīmju pieņemumu iesniegušas divas ar vācu uzņēmēju Maiklu Glaisneru iespējami saistītas kompānijas. Viņi izvēlas pazīstamus nosaukumus, izveido tiem ļoti līdzīgus un piesaka tos kā preču zīmes ļoti plašām preču un pakalpojumu grupām. Tas radījis lielu uztraukumu daudzu preču zīmju īpašnieku vidū, jo visu laiku jāseko līdzī, vai kāds nemēģinās reģistrēt ļoti līdzīgu preču zīmi tavējai. Daudzi arī iebilst pret šiem iesniegumiem.

Kā ir likuma izpratnē – ja kaut viens burts ir pamainīts, šādu preču zīmes nosaukumu drīkst iesniegt reģistrācijai?

Iesniedz drīkst. Latvijas Patentu valde reģistrācijas procesā nepārbauda to, vai jau pastāv līdzīga preču zīme, un likums arī neparedz tiesības uz šāda pamata atteikt sākotnējo preču zīmes reģistrāciju. Taču, ja senākas preču zīmes īpašnieks turpmāko trīs mēnešu laikā Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomē iesniedz iebildumus, tie tiek izvērtēti un var tikt pieņemts lēmums par jaunās preču zīmes reģistrācijas atcelšanu. Taču slikti, ka šis process uzņēmējam paņem laiku un resursus. **B | P**

NUMURA INTERVIJA

Ar Ievu Andersoni sarunājās Ikaris Kubliņš